

Fokcommissie Nubische geiten bestaat 25 jaar

Enthousiastelingen met 'rare geiten'

Tekst: Wilma Wolters - Foto's: Ivar ten Tuynte

In 2014 is het 25 jaar geleden dat de Nubische geit als vierde ras onder de vlag van de NOG kwam.

Het was een heel andere geit dan de dieren die de geitenfokkerijorganisatie tot dan toe gewend

was. En dat maakte het niet altijd gemakkelijk voor de Nubische geitenliefhebbers. Maar de

Fokcommissie Nubische geiten kent nog altijd een aantal zeer betrokken leden, zo bleek op de

jaarvergadering waar het kwarteeuwfeest werd gevierd.

Voorzitter van de Fokcommissie Ivar ten Tuynte dook even de geschiedenis in. "In de beginjaren tachtig kwamen er steeds meer Nubische geiten in Nederland, vooral door import uit moederland Engeland door een handvol enthousiaste geitenliefhebbers." Michael Penso was zo'n enthousiasteling van het eerste uur. Hij zag dat professionele melkgeitenhouders (die destijds geen koemelkquotum konden bemachtigen en melkgeiten gingen houden), een aantal Nubische geiten en bokken importeerden. "Ter verbetering van het melkvetgehalte van hun kudde, om aldus een betere melkprijs te kunnen krijgen." Zo werd Nederland heel wat Anglo-Nubische geiten rijker. In 1989 werd het toen al bestaande stamboek van de Nubische geit met 297 geiten en 76 bokken overgedragen aan de NOG. Deze 373

dieren waren eigendom van zo'n 90 fokkers. Vandaag tellen we op de stallijst 47 fokkers die samen 228 geiten en bokken geregistreerd hebben. "Maar op de keuringen en vergaderingen komen een kleine twintig geitenhouders af", aldus Ten Tuynte.

Perikelen

Het werd op alle vlakken duidelijk dat geitenhoudend Nederland moest wennen aan Nubische geiten. De opmerkingen waren niet van de lucht, zo herinnert zich ook Michael Penso. "Het beperkte aantal Nubische geiten en de grote diversiteit aan kwaliteit, kleur, exterieur, om over de uiers en flessenspenen nog maar te zwijgen, maakte dat er bij de mensen van de NOG nogal wat weerstand bestond tegen die rare hoogbenige geiten met hang-flaporen, ramsneus en tot overmaat van ramp ook nog

zo'n klaaglijk geblaat." Een 'idiot soort melk-koe van de arme man', werden de geiten ook wel genoemd.

Maar opmerkingen waren dan nog maar het minst storend. Ten Tuynte: "Er waren best eens wat perikelen. Zo waren de uitspraken op keuringen soms verrassend, om niet te zeggen frustrerend voor de nieuwe Nubische NOG-leden. Omdat de inspecteurs in het land in het begin geen kennis en ervaring hadden met deze vreemde eend in de bijt, is er vastgelegd dat de eerste dieren uitsluitend door Piet Bijman (destijds voorzitter) en Jan van Burgsteden (de foktechnische specialist) opgenomen zouden worden, dit om excessen te voorkomen. En vanwege de kleine populatie is vastgelegd om geografisch verdeeld over Nederland een aantal inspecteurs aan te wijzen. Helaas is er geen inspecteur bij die uit

liefde voor het ras de Nubische geit gefokt heeft of op stal heeft gehad. Enkel heel in het begin hebben de inspecteurs Schenk en Van Burgsteden er één of meerdere op stal gehad, zo is mij ter ore gekomen", aldus Ten Tuynte. Bij de keurmeesters is er slechts één die Nubische geiten heeft, en dat is Simon van der Paauw. Hij had al heel in het begin veel Nubische dieren op zijn koeien- en melkgeitenhouderij, vanwege de goede gehalten.

Door de aandacht van de fokcommissie richting NOG en de instructiedagen voor keurmeesters en inspecteurs, werd het keuren in de loop der jaren beter. "En laten we duidelijk zijn, vandaag de dag zijn we hartstikke content", aldus Ten Tuynte. Daarin heeft de NOG-scholingscommissie zeker een heel belangrijke rol gehad.

Wat ook opvalt bij de fokcommissie Nubisch, aldus Ten Tuynte, is dat het de enige fokcommissie is die altijd vrouwen in het bestuur heeft gehad. "Ik weet niet precies wat dat zegt, maar je zou kunnen stellen dat de Nubische geit met name geliefd is bij vrouwen."

Rasstandaard

De Nubische geit is in die 25 jaar toch ook wat veranderd. Het verschil tussen de eerste rasstandaard en die van nu, zit 'm vooral in ontwikkeling. "De hoogtemaat is toegenomen, onze huidige geiten en bokken zijn 10 procent

hoger dan in de beginjaren", aldus Ten Tuynte. Een fokker die er in de beginjaren ook bij was, is Mary van der Beek. Zij zag de rasstandaard veranderen en herinnert zich vooral ook het 'geharrewar' daar rondom. "Er was nogal eens gedoe over hoe groot de geit moest zijn en welke kenmerken zij exact zou moeten hebben. Dat heeft het ras niet altijd goed gedaan. Volgens mij moeten we ons goed realiseren dat de Nubische geit een exotisch dier is, de meest exotische geit die we in Nederland hebben."

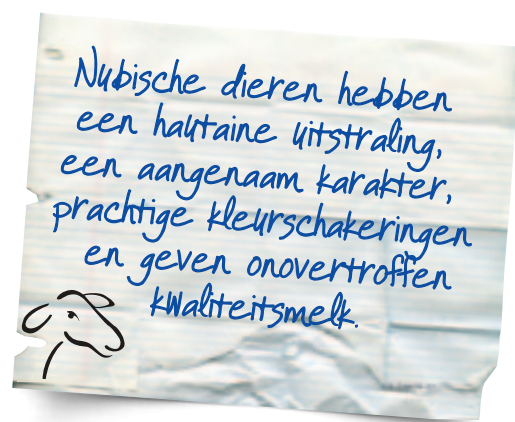
De opname-eis voor in het stamboek was in de beginjaren: een geit van minimaal 74 cm op een leeftijd van 1 jaar en minimaal 78 cm op volwassen leeftijd, en voor de bok minimaal 85 cm op een leeftijd van 1 jaar en minimaal 95 cm op volwassen leeftijd. Rond het jaar 2000 is er een actie ingezet om de hoogte-eis aan te scherpen en dat is toen ook gebeurd. Nu bestaan er geen eisen meer, maar zijn er wel streefwaardes vastgelegd: voor de Nubische geit een schofthoogte van 85 cm op volwassen leeftijd en voor de Nubische bok een schofthoogte van 98 cm op volwassen leeftijd. De meeste dieren voldoen ruimschoots aan die maat.

Enthousiasme blijft, maar...

De terugloop van het aantal fokkers en het aantal dieren heeft verschillende oorzaken,

weet Ten Tuynte. "De dierziekten MKZ, Bluetongue, Chlamydia en Q-koorts, de crisis van de afgelopen jaren, de leefwijze van de moderne mens, steeds minder bevolking op het platteland, vier keer per jaar op vakantie, geen mogelijkheid voor jonge mensen om huisje met land te scoren. En zeker niet te vergeten de steeds verdergaande bemoeienis van de overheid en de daarmee gepaard gaande kosten. Al met al de oorzaak dat we ons 25-jarig bestaan niet kunnen opleuken met een verhaal over stijgende leden- en geiten-aantallen."

Toch lijkt het er wel op dat de Fokcommissie Nubische geiten gedurende haar bestaan de juiste wegen heeft ingeslagen. Goffe de Boer, een van de Nubische fokkers die nogal eens dieren en fokkers in andere landen bezoekt, ziet dat de kwaliteit van Nederlandse Nubische geiten nog helemaal zo slecht niet is. "Nederland heeft op dit moment betere dieren dan de bakermat van de Nuub, Engeland." En ook de fokcommissie zelf gaat niet bij de pakken neerzitten. Karin de Haas, secretaris: "Wij als fokcommissie proberen het enthousiasme vast te houden, we gaan door met het organiseren van sprankelende vergaderingen en bijeenkomsten en keuringen." Ten Tuynte stemt daarmee in. Toch is er een maar. "De toekomst van de fokcommissie valt en staat met de toekomst van de overkoepelende NOG-organisatie." En zoals eenieder weet, bevindt die zich thans in een 'voorzitterloze' situatie en is, ondanks een door de leden goedgekeurd vierjarenplan, niet precies bekend welke wegen de komende tijd daadwerkelijk worden ingeslagen. ✓

Foto's (v.l.n.r.): een prachtige bok in Engeland; voorzitter Ivar ten Tuynte deelt een beker uit aan Engel Kupers op de keuring in 2013; op diezelfde keuring wint de bok van de familie Buitenhuis.

